

— Legjobban azt a munkát élveztem, amitől a legjobban tartottam: az énekek elemzését. Nagyon izgalmas volt az a kutatómunka, ami ezzel járt.

— Erősen foglalkoztat a kérdés, hogy milyen is az egyházi zene állapota Magyarországon, milyen másutt, s milyen különösen az én településemen. Milyen relatíve, másokkal vagy a múltbéli valósággal összehasonlítva? Milyen, ha egy ideális helyzetet rögzítő mércéhez mérem? Mekkora a társadalmi meghatározottsága, mennyire függ össze az egyházban és a világban zajló dolgokkal, és mennyiben javítható? Van-e esélyem nekem a megváltoztatásra, a jobbításra? Eleget-e erre az intellektusom, kompatibilis-e a munkahelyi, közéleti lekötöttségemmel? Végül: elégedett lehetek-e betöltött szerepemmel és abban kifejtett munkámmal, vagy új utakat, eredményeket keressek?

összeállította Bódiss Tamás

Beszámoló a GK Liturgiai és Himnológiai Bizottságának alakuló üléséről

2016. május 4-én tartotta alakuló ülését a *Generális Konvent Liturgiai és Himnológiai Bizottsága*. Az új testület az egész magyar reformátusságot érintő istentiszteleti (liturgiai) és ehhez szorosan kapcsolódó egyházzenei, az énekeskönyv megújítását célzó munkát végzi *Fekete Károly* püspök, bizottsági elnök és a titkári teendőket ellátó *Bódiss Tamás* egyházzenei vezető irányításával. A megalakult bizottságba az egyházrészek 2-2 tagot delegáltak, általában egy liturgiai és egy zenei területen munkálkodó tag személyében. A bizottságnak ezenkívül szakmai alapon meghívott tagjai is vannak.

A korábban a Magyarországi Református Egyház (MRE) keretében működött énekeskönyv-megújító munka tehát nem szűnt meg, hanem a liturgiai megújulási tervekkel szorosabb kapcsolatba kerülve folytatódik tovább. Mind az anyaországi, mind a határon túl élő reformátusok folyamatosan követhetik majd e munkát a híradásokon, beszámolókon keresztül.

A bizottság elnöke bevezetőjében ismertette a MRE Zsinatának őszi ülésén az új református énekeskönyv és példatár bevezetéséről elfogadott Zs-28/2015.11.19 számú határozatot. Ez egyebek mellett úgy rendelkezik, hogy „a MRE Zsinata, tekintettel a Generális Konvent elnöksége által már 2010-ben támogatott, a liturgiai és az énekeskönyvi munka összekapcsolására irányuló javaslatra, figyelembe véve a bizottságok által végzett eddigi munka szakmai eredményeit is, hozzájárul, hogy az egész magyar reformátusság istentiszteleti és ehhez szorosan kapcsolódóan egyházzenei életének megújítását szolgáló munka koordinálását a Generális Konvent keretében megalakuló Liturgiai és Himnológiai Bizottság vegye át”. Emlékeztet a sokféle elvárásra, amely ráterhelődik a liturgia és az énekeskönyv ügyére, ezért kiemelte, hogy a bizottság minden tagjának mozgósítania kell a lelki-szellemi és szakmai-tapasztalati tőkét ahhoz, hogy a bizottságra bízott munka ütemesen és eredményesen menjen végbe.

Fekete Károly püspök köszönetet mondott az előző testületek munkájáért, a sok energiát áldozó tagokat pedig kérte, hogy továbbra is segítsék tudásukkal és egyszerűségükkel a kibővült bizottságot.

Hangsúlyozta, hogy a böjti liturgiák elmúlt hónapokban lezajlott kipróbálása is tanúsította, hogy van még teendő bőven. „Jelenlegi helyzetünkben első sorban magunkra számíthatunk és nem szabad arról lemondanunk, hogy minél többekkel megértessük: az istentisztelet az Egyház lélegzetvétele, az ének-zene pedig ennek nélkülözhetetlen alkotórésze.”

Működésének kereteiről is tárgyalt a bizottság. A részletesebb kidolgozás előterjesztése a következő ülés feladata lesz.

Korábbi hivatalos összefoglalók, jelentések segítségével mindenki képet kaphatott a megelőző testületek munkájáról, annak eredményeiről, majd a jelenlévők áttekintették a jelenlegi helyzetet és a jövőbeni célokat vitatták meg. Liturgia terén a böjti időben szerzett tapasztalatok összegyűjtése és kiértékelése a feladat. A kipróbálásra ajánlott böjti istentiszteletek tapasztalatairól többféle gyülekezettípusból érkeztek visszajelzések a Kárpát-medence különböző részeiről. A következő fontos cél egy adventi–karácsonyi ünnepkörre vonatkozó példatár, liturgiai rend kidolgozása. Ahhoz, hogy ezt idejében megismerjék a gyülekezetek és megfelelő módon felkészülhessenek, a kiadványnak már október folyamán meg kell jelennie, mely lehetőséget ad az eddiginél szélesebb körű kipróbálásra.

Jelentős előrelépés lenne, ha idén adventkor és karácsonykor már nemcsak a jelenlegi, hanem az új énekeskönyv anyagából is lehetne énekelni. Ezért a bizottság célul tűzte ki, hogy az istentiszteleti rendhez, illetve az ünnepkörhöz illeszkedően énekeket is közzétesz, már az új énekeskönyvre előre tekintve. Lehetőség lesz tehát nem énekeskönyvi énekeket is ajánlani, énekelni adventtől kezdve, a különböző összetételű kórusoknak pedig fontos segítség lehet a liturgiába illeszkedő ünnepköri kórusművek ajánlása, közzététele is.

Liturgiai téren továbbra is fontos ápolni és fenntartani a kapcsolatot és együttműködést a Romániai Református Egyház liturgiai bizottságával, ezért a két bizottság együttes ülésére is sort kell hamarosan keríteni.

Az adventi–karácsonyi énekek fent említett összeállításától részben függetlenül tovább folyik a teljes énekeskönyv megújításának munkája. Ennek most legfontosabb része a '48-as énekgyűjtemény dicséreteinek forrásvizsgálata. Ennek segítségével lehet majd eldönteni, milyen hibákat lehet vagy kell javítani.

Döntés született arról is, hogy az eddig összegyűjtött új és bővített énekanyagot a következő hetekben énekeljék és nézzék át a bizottság tagjai, hogy a következő —június 14-i— ülés főként ennek az énekanyagnak az áttekintéséről szóljon.

Bódiss Tamás